

РЕЦЕНЗИЯ

По: процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Дентална клинична алергология“, професионално направление 7.2. Дентална медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт - 0,5 щатна длъжност за нуждите на УС „Орална патология, дентална алергология и физиотерапия“, Катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“ към Факултет „Дентална медицина“, Медицински университет-Варна, във връзка с обявен в ДВ, бр. 32/26.04.2022 г. конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ и съобразно доклад с вх. № 105-870/09.06.2022 г. от доц. д-р Цветелина Борисова-Папанчева, д.м. – Ръководител на Катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“ и решение по протокол № 3/17.06.2022 г. на Факултетния съвет на Факултет „Дентална медицина“, Медицински университет-Варна и на основание чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 57, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 6, ал. 1, чл. 127, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна.

От: проф. д-р Владимир Емануилов Панов, дмн, катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“, Факултет по дентална медицина, МУ-Варна

Единствен кандидат за конкурса е гл.ас. д-р Христиана Маджова-Чоканова, д.м., Факултет по дентална медицина, МУ – Варна.

Биографични данни и кариерно развитие

Родена на 28.12.1987 г. в град Варна. Завършва дентална медицина през 2013 г. в МУ-Варна като първенец с награда „Studens Optimus“ за отличен успех и високи студентски постижения. От 2013 г. е редовен асистент в катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“ към Факултет по Дентална медицина на Медицински университет – Варна, а от 2017 г. – главен и административен асистент. През 2015 г. се дипломира като магистър по здравен мениджмънт в МУ - Варна. През 2016 г. защитава докторска дисертация – „Комплексна орална диагностика на деца и подрастващи със захарен диабет и затлъстяване“ с научен ръководител проф. Панов. Придобива специалност по

„Дентална клинична алергология“ през 2018 г. Специализира „Оперативно зъболечение и ендодонтия“. Професионалното ѝ обучение включва специализация по ендодонтия и естетично възстановяване в Швейцария и Италия; по лицево-челюстна хирургия и обща стоматология в Русия; по имунология и алергология в НЦЗПБ. Лектор на Dentsply Mailefer. Има присъдена годишна награда за млад учен - ИМАБ (2014), награда за млад учен на Съюза на учените в България – Варна 2019 г. Член е на БЗС; СУ- Варна; БНДДМ; БАЕС; БАОМ; BASM; БДОСАХ; SIE.

Общо описание на представените материали за конкурса

Предоставеният комплект материали на електронен носител, е в съответствие с процедурата на придобиване на АД „Доцент“ и включва следните документи:

Автобиография;

Дипломи за магистър по дентална медицина и по здравен мениджмънт;

Диплома за образователната и научна степен „доктор“;

Свидетелство за придобита специалност;

Документи за преподавателски стаж и стаж по специалността, както и за учебна натовареност;

Медицинско свидетелство;

Свидетелство за съдимост;

Декларация за достоверност;

Академично справка;

Монография;

Декларация за авторско съгласие;

Резюмета на научни трудове;

Справка за научни приноси;

Научни публикации.

Научноизследователска дейност

Общата публикационна активност на кандидата съдържа 49 научни труда.

От тях 16 броя участват като доказателствен материал в справката за изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „доцент“, съгл. ЗРАСРБ от 2018 г. Представена е една публикация, извън доказателствения материал за изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „Доцент“. Научните трудове включват:

Дисертационен труд: 1 бр;

Монография: 1 бр.;

Публикувана глава от колективна монография/учебник : 2 бр;

Пълнотекстови статии: 29 бр. (свързани с дисертационния труд - 7 бр.; за главен асистент - 10 бр.; за доцент - 13), от които:

В научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 5 бр.;

В нереперирани списания с научно рецензиране - 7 бр.

Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания - 1 бр.

Дисертационния труд е на тема. „Комплексна орална диагностика на деца и подрастващи със захарен диабет и затлъстяване“. Целта е да се направи комплексна орална диагностика на деца и подрастващи със диабет и затлъстяване с оглед установяване на честотата и особеностите на оралната патология, състоянието на твърдите зъбни тъкани, на пародонта и мукозата в устната кухина с цел разработване на комплексен метод за профилактика и лечение. В проучването са включени 257 деца, разпределени в 3 групи: деца със захарен диабет – 114; деца със затлъстяване – 73; здрави контроли в същия възрастов диапазон – 70. Направени са изводи, че най-важният рисков фактор при диабетичите с отрицателно влияние върху оралната им патология е лошият гликемичен контрол и чести епизоди на хипергликемия. Установено е правопрпорционална зависимост между оралните лезии и нарушенията в метаболитната хомеостаза. При децата с диабет и лош гликемичен контрол, лезии се срещат в 12,28%. Рискови фактори при децата със затлъстяване за оралното им здраве са: къс период на кърмене, ранно въвеждане на адаптирани млека, диетични грешки и липса на активна флуорна профилактика. Лошата орална

хигиена и зъбната плака са предразполагащи фактори за пародонтални заболявания, както при децата с диабет, така и при децата със затлъстяване. При децата с диабет има по-чести орални усложнения в сравнение с децата със наднормено тегло, които са сигнификантно по-високи в сравнение с контролите. Д-р Маджова предлага ранна активна профилактика и лечение за подобряване на гликемичния контрол и повишаване качеството на живот на болните.

Публикации

Представени са 45 публикации в български и международни специализирани списания. От тях 30 са публикувани на български език и 15 на английски език. Прави впечатление, че няма публикации по дентална алергология, по която дисциплина е обявен конкурс.

Д-р Маджова е първи автор в 23 публикации, втори автор в 4 публикации, и следващ в 18 публикации.

Представен е списък на 24 участия отпечатани с резюмета в международни списания и сборници, както и 8 в български списания.

Д-р Маджова участва в написването на учебник за целите на преподаването на студенти по дентална медицина - A textbook of oral pathology for dental students, Medinform, Sofia 2014, ISBN 978-619-7164-04-6 и има глава от книга в съавторство с Ляпина М., Фурнаджиева М., в „Продукти за орална хигиена“ от „Биосъвместимост в оралната медицина – от теорията към практиката“ под редакцията на А.Киселова и Б.Петрунов. Мединформ, София 2016, ISBN 978-619-7164-02-2; глава 22, 351-376.

Монография

Д-р Христиана Маджова е автор на монография „Слюнката като основен биологичен маркер. Клинични и параклинични изследвания“ с рецензенти Проф. д-р Ангелина Киселова – Янева и Проф. Д-р Маргаритка Бончева. Монографията третира теоретични и практически аспекти от работата на лекарите от различни медицински специалности. Слюнката е лесно достъпна биологична течност със значими диагностични възможности в областта на лабораторната медицина. Информацията от анализа ѝ може да показва болести в различни системи, като все още не се използван докрай потенциалът на този биофлуид.

В монография са разгледани проучвания на български и чужди автори и е документирано пълноценното използване на слюнката не само в денталната практика, а и в редица области на медицинската дейност. Според посочените данни, сиалохимията ще играе все по-важна роля в ранното откриване, мониторинг и прогресия на системни и орални заболявания, включително и в геномната медицина.

Ръководството е структурирано в няколко части и разглежда слюнката с нейните физиологични, биохимични и физикохимични особености; развитието, регенерацията и физиологията на слюнчените жлези; секрецията, състава и функциите на слюнката, както и факторите, които ги повлияват.

Представени са основните видове клинични изследвания на слюнка; лабораторните проучвания (микробиологични, биохимични, генетични), както и използването ѝ в диагностиката за употреба на наркотици и алкохол. Представени са генетични анализи и измерването на параметри на оксидативния стрес в слюнка.

Логично е разгледана темата за оценката на слюнката в диагностиката на оралните заболявания: кариес; пародонтални заболявания; карцином на устната кухина, синдром на Sjögren, както и за системни заболявания: оценка на бъбречната функция; при сърдечно-съдови заболявания; вирусни инфекции (хепатити А, В и С); неопластични заболявания; болест на Behçet и др.

Цитирани са 342 литературни източника, от които над 70% са от последните години.

Приноси от научните трудове

Приносите на д-р Маджова се отнасят до няколко основни направления на Терапевтичната дентална медицина и участието ѝ в интердисциплинарни колективи.

Основните научни направления в които е работено са:

Орално здраве при пациенти със захарен диабет и зътлъстяване - 7 публикации

Орална медицина-клинични и параклинични изследвания - 6 публикации

Аденотонзиларна хипертрофия в детска възраст и свързани с нея симптоми – 2 публикации

Здравен мениджмънт - 4 публикации

Чести проблеми пред лекаря по дентална медицина - 7 публикации

Цитирания

Общ брой представени цитирания в 11 заглавия, цитирани от 24 автора

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Общия трудов и преподавателски стаж на д-р Маджова към май месец 2022 година е 8 години и 7 месеца, като от тях 3 години и 9 месеца като асистент и 4 години и 9 месеца като главен асистент.

Учебната натовареност на д-р Маджова година включва упражнения с български и англоезични студенти по дентална медицина по дисциплините: Орална патология, дентална алергология, Клиника на консервативното зъболечение.

За учебната 2014/2015 год. общо са отработени 262 часа, за 2015/2016 – 332 часа, За учебната 2016/2017 год. общо са отработени 541 часа, за 2017/2018 – 573 часа, за учебната 2018/2019 год. - 336 часа, за 2019/2020 год. и 2020/2021 год. е в отпуск по майчинство.

Научни форуми и проекти

Предоставени са документи установяващи участието на д-р Маджова в проекти по Фонд „Наука“ – Конкурсна сесия 2017: „Изследване на ефективността на ниско енергийния инфрачервен лазер за повлияването на орална болкова симптоматика“ – Ръководител: доц. Миглена Балчева - Енева, д.м.

Преди това е участвала в Конкурсна сесия 2014 с проект „Изследване на влиянието на прием на сок от свежи плодове на арония меланокарпа върху въглехидратната обмяна и оксидативния стрес при пациенти със захарен диабет тип 2 в различни възрасти“ с ръководител Проф. д-р Маргаритка Бончева, дм, както и на Конкурсна сесия 2015 с тема „Комплексна орална диагностика на деца и подрастващи със захарен диабет и затлъстяване“ с ръководител: Проф. д-р Виолета Йотова, дмн.

Представен е списък с участия в 47 научни форуми чужбина, както и 17 в България, което е показателно за голямата научна активност на д-р Маджова.

Заклучение

Представените от д-р Маджова документи за участие в конкурса отговарят на изискванията на правилника и реда за придобиване на научни степени за заемане на академични длъжности в МУ-Варна. Тя покрива академичните и наукометричните критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“ при Медицински университет-Варна определени в Правилника за развитие на академичния състав.

Варна, 27 Август 2022 г.

проф. Д-р Владимир Панов, дмн

